

Motion

1981/82: 583

Ann-Cathrine Haglund

Nybörjarspråk i grundskolan

För ett litet land som Sverige är det av stor vikt att ha många människor med goda språkkunskaper. Svenska språket är ett litet språk. Vi behöver människor med gedigna kunskaper om andra länder och med goda färdigheter i olika språk för att upprätthålla och utveckla samarbete och kontakter – både ekonomiska och kulturella – med andra länder. Inte minst näringslivet behöver människor med goda språkkunskaper.

Eftersom engelskan är första främmande språk i den svenska skolan får engelskan en mycket dominerande ställning. Möjligheterna för svenska barn att få goda grundkunskaper i engelska är stora. Samma möjligheter föreligger inte när det gäller franska och tyska. Att tänka sig att ytterligare ett eller två främmande språk skulle få lika stort utrymme för alla elever vid sidan av engelska är dock orimligt.

Sverige har emellertid behov av människor med lika goda grundkunskaper i franska och tyska som i engelska och det kan finnas anledning att bryta engelskans dominerande ställning. Dessutom finns individuella önskemål och behov hos elever och föräldrar. Att ge valfrihet att välja mellan engelska, franska och tyska som första främmande språk, A-språk, är en väg att ge elever möjligheter att få goda grundkunskaper i andra språk än engelska och att ge vårt land gediget språkkunniga människor i flera språk.

I Stockholm har påbörjats ett försök med franska som första främmande språk i fem grupper i årskurs 4. Bakgrund och syfte med försöksverksamheten är enligt kursplan utarbetad av Stockholms skolförvaltning och fastställd av skolöverstyrelsen:

Bakgrund

I en alltmer internationaliserad värld är det viktigt att förstå människors olika livsvillkor och olika kulturmönster. Språkstudier medför en vidgad syn på omvärlden och ger beredskap för ökade kontakter mellan folken.

Franska är modersmål för ca 75 milj. människor och därutöver officiellt språk i mer än 30 länder i världen. Det är dessutom kontaktspråk i många internationella sammanhang och ofta det enda gångbara språket i vissa länder i tredje världen.

Många personer som kommer till Sverige i olika sammanhang har franska som sitt modersmål och det är inte självklart att de talar engelska. Vidare finns inte alltid franskspråkig facklitteratur på olika områden översatt till svenska eller engelska.

Syfte

Försöksverksamheten med franska som första främmande språk avser att stärka förbindelserna med de franska språk- och kulturområdena.

Försöksverksamheten skall erbjuda alternativ till engelska som första främmande språk. En studiegång på sex läsår bör medföra att eleverna behärskar franska tämligen väl när de lämnar grundskolan.

Syftet med försöksverksamheten är att få erfarenheter av en utökad undervisning i främmande språk på mellanstadiet och effekterna av denna på andra ämnen.

Det är viktigt att försöksverksamheten med franska och tyska som A-språk bedrivs för att utvärdera vilka problem som kan uppstå och hur undervisningen bör läggas upp. För att verkligen ge resultat bör försöksverksamheten vidgas. Möjligheter bör beredas att göra försök med franska och tyska som A-språk, där intresse finns hos skolförvaltning, lärare och föräldrar, exempelvis genom att högstadielärare åtar sig denna undervisning för att undvika behov av lärarfortbildning. Det är dock i så fall särskilt viktigt att metoddiskussioner och erfarenhetsutbyte kommer till stånd mellan lärarna från de olika stadierna. De kursplaner som fastställts för försöket i Stockholm liksom material och erfarenheter kan användas vid en utvidgning av försöksverksamheten.

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att försöksverksamhet med annat nybörjarspråk än engelska i grundskolan bör möjliggöras i ökad omfattning.

Stockholm den 21 januari 1982

ANN-CATHRINE HAGLUND (m)